

187

D E K R E T

z dnia 10 sierpnia 1945 r.

o częściowej demobilizacji żołnierzy armii czynnej.

Na podstawie ustawy z dnia 3 stycznia 1945 r., o trybie wydawania dekretów z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr 1, poz. 1) Rada Ministrów postanawia, a Prezydium Krajowej Rady Narodowej zawierza, co następuje:

Art. 1. Wobec odniesionego zwycięstwa w wojnie z hitlerowskimi Niemcami i ostatecznego ich rozbicia zarządza się częściową demobilizację żołnierzy starszych roczników służby czynnej w celu umożliwienia im powrotu do pracy pokojowej nad odbudową i rozwojem Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 2. Demobilizacji podlegają z zastrzeżeniami, wymienionymi w art. 4, następujące kategorie żołnierzy:

- a) szeregowcy i st. szeregowcy rocznika 1920 i roczników starszych,
- b) podoficerowie wszelkich rodzajów broni i służb rocznika 1915 i roczników starszych,
- c) szeregowcy i podoficerowie — kobiety bez względu na wiek, oprócz sióstr medycznych w stopniu podoficerskim roczników 1925—1921 włącznie,
- d) szeregowcy, podoficerowie i oficerowie, którzy przed wstąpieniem do wojska byli nauczycielami wyższych lub średnich zakładów naukowych, albo szkół powszechnych, bądź też byli zatrudnieni jako pomocnicze siły naukowe zakładów wyższych.

Art. 3. Demobilizacja będzie przeprowadzona w ciągu drugiego półrocza 1945 r. w dwóch okresach, a zostanie rozpoczęta w drugiej połowie miesiąca września 1945 r., przy czym:

- a) w pierwszym okresie demobilizacja obejmie szeregowców i podoficerów rocznika 1905 i roczników starszych oraz żołnierzy, wymienionych w art. 2 lit. d),
- b) w drugim okresie demobilizacja obejmie szeregowców roczników 1906—1920 włącznie oraz podoficerów roczników 1906 — 1915 włącznie.

Art. 4. Minister Obrony Narodowej ustali terminy demobilizacji oraz określi, jakie roczniki szeregowców i podoficerów specjalistów zostaną zatrzymane w czynnej służbie wojskowej aż do dalszych zarządzeń.

Art. 5. Przewóz wymienionych w art. 2, zdemobilizowanych żołnierzy do miejsca ich stałego zamieszkania, względnie do miejsca, które zdemobilizowany wskaże, odbywa się na koszt Skarbu Państwa.

Art. 6. Wszyscy zdemobilizowani żołnierze otrzymują na drogę prowiant w ilości tyłu przysługujących im według obowiązujących norm racyj dziennych, na ile dni obliczona jest normalna podróż kolejną od miejsca pełnienia służby do miejsca przeznaczenia.

Art. 7. Zdemobilizowani żołnierze zostaną zaopatrzeni w pełne umundurowanie, obuwie i bieliznę.

Art. 8. (1) Zdemobilizowani żołnierze otrzymują jednorazową odprawę pieniężną w następujących rozmiarach:

- a) szeregowcy i st. szeregowcy wszelkich rodzajów broni i służb, którzy otrzymują pobory służbowe według obowiązującej ogólnowojskowej taryfy: za każdy rok służby wojskowej, pełnionej w czasie wojny — kwotę równą 12-miesięcznym poborom służbowym;
- b) szeregowcy i st. szeregowcy jednostek specjalnych otrzymujący pobory według zwiększonej taryfy specjalnej: za każdy rok służby wojskowej, pełnionej w czasie wojny — kwotę równą 6-miesięcznym poborom służbowym;
- c) podoficerowie wszelkich rodzajów broni i służb: za każdy rok służby wojskowej, pełnionej w czasie wojny — kwotę równą 6-miesięcznym poborom służbowym, według stawek ustalonych dla ich stanowisk, nie niżej jednak niż 300 zł i nie wyżej niż 900 zł;
- d) oficerowie: za jeden rok służby wojskowej w czasie wojny — kwotę równą 2-miesięcznemu uposażeniu, a za 2 lata służby — kwotę równą 3-miesięcznemu uposażeniu.

(2) Do czynnej służby wojskowej, pełnionej w Wojsku Polskim, wlicza się również okres służby, pełnionej w Armii Czerwonej w czasie wojny.

(3) Okres służby wojskowej od 6 miesięcy do jednego roku liczy się za pełny rok, a poniżej 6 miesięcy proporcjonalnie do przesłużonego okresu czasu, przy czym każdy rozpoczęty miesiąc liczy się za pełny.

Art. 9. (1) Wszystkie urzędy, instytucje, przedsiębiorstwa i zakłady państwowe, samorządowe i prywatne obowiązane są przyjąć zdemobilizowanych żołnierzy w ilości do 50% swego ogólnego stanu osobowego, odpowiednio do posiadanych przez nich kwalifikacji.

(2) Niezależnie od obowiązku, wynikającego z ustępu poprzedniego, wszystkie urzędy, instytucje, przedsiębiorstwa i zakłady państwowe, samorządowe

i prywatne obowiązane są przy przyjmowaniu pracowników dać pierwszeństwo przy równych kwalifikacjach zdemobilizowanym żołnierzom.

Art. 10. Wszystkie władze państwowe i samorządowe oraz kierownicy przedsiębiorstw, instytucji i zakładów obowiązani są w ciągu jednego miesiąca od dnia zgłoszenia się zdemobilizowanych byłych swych pracowników dostarczyć im odpowiedniej pracy na stanowiskach nie niższych od zajmowanych przez nich przed wcieleniem do wojska.

Art. 11. Zdemobilizowanym żołnierzom służy pierwszeństwo do otrzymania pomocy w odbudowie należących do nich gospodarstw rolnych, w uzupełnieniu inwentarza żywego i martwego oraz w transporcie materiałów, przeznaczonych na odbudowę ich gospodarstw.

Art. 12. (1) Zdemobilizowani żołnierze, którzy zgłoszą chęć osiedlenia się nad Odrą i Niszą, otrzymują tam przydział ziemi w ilości 10 ha użytków rolnych średniej jakości lub inny warsztat pracy.

(2) Każdy zdemobilizowany ma prawo przejechać bezpłatnie koleją państwową na nowy przydział ziemi majątek ruchomy i inwentarz żywy, stanowiący jego własność, do wysokości 4 ton.

Art. 13. Wykonanie niniejszego dekretu porucza się Prezesowi Rady Ministrów, Ministrowi Obrony Narodowej oraz wszystkim zainteresowanym ministrom, każdemu w jego zakresie działania.

Art. 14. Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Krajowej Rady Narodowej:

Bolesław Bierut

w/z Prezes Rady Ministrów:

Władysław Gomułka

Minister Obrony Narodowej:

Michał Żymierski

Marszałek Polski

w/z Minister Administracji Publicznej:

Władysław Wolski

Minister Skarbu:

Konstanty Dąbrowski

Minister Komunikacji:

Jan Rabanowski

w/z Minister Poczty i Telegrafów:

Tadeusz Kapeliński

w/z Minister Zdrowia:

Jerzy Morzycki

w/z Minister Pracy i Opieki Społecznej:

Edmund Giebartowski

Minister Spraw Zagranicznych:

Wincenty Rzymowski

Minister Bezpieczeństwa Publicznego:

Stanisław Radkiewicz

w/z Minister Przemysłu:

Ciszewski

w/z Minister Rolnictwa i Reform Rolnych:

Stanisław Bieniek

w/z Minister Żeglugi i Handlu Zagranicznego:

Z. Wyrozemski

w/z Minister Lasów:

Iwanowski

Minister Oświaty:

Czesław Wycech

Minister Kultury i Sztuki:

Władysław Kowalski

Minister Odbudowy Kraju:

Michał Kaczorowski

Minister Apropowizacji i Handlu:

Jerzy Sztachelski

Minister Sprawiedliwości:

Henryk Świątkowski

Minister Informacji i Propagandy:

Stefan Matużewski